Riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet i Marks kommun

Bakgrund

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk stärker de nationella minoriteternas rättigheter. Bland annat ska kommuner anta riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet.

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Erkännandet av Sveriges historiska nationella minoriteter är en viktig demokratisk princip som utgår från internationella konventioner och i grunden handlar det om mänskliga rättigheter. De nationella minoriteterna har samma rätt att behålla och utveckla sina språk och kulturer som majoritetsbefolkningen.

Det finns fem erkända nationella minoritetsspråk i Sverige: finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Erkännandet innebär att samhället har ett särskilt ansvar för att dessa språk ska kunna fortleva, utvecklas och föras vidare till nästa generation.

Syfte

Syftet med riktlinjerna är att ge anvisningar om det minoritetspolitiska arbetet i Marks kommun.

Omfattning

Riktlinjerna gäller för hela kommunens verksamhet.

De nämnder som främst berörs av arbetet med de nationella minoriteterna är kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden samt äldreomsorgs-nämnden.

Information på kommunens webbplats

Kommunstyrelsen ansvarar för att det på kommunens webbplats finns uppdaterad information om de nationella minoriteternas rättigheter samt anvisningar om hur mer information i ämnet kan inhämtas.

Främjande och samråd

Samtliga delar i kommunens organisation ska arbeta för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken samt att i övrigt främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.

De nationella minoriteterna ska ges möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och om det är möjligt ska samråd ske med dem i sådana frågor. Det ankommer på varje nämnd eller bolag att skapa en lämplig form för samråd som gynnar ett ömsesidigt, jämbördigt och förtroendefullt meningsutbyte. Barn och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem ska främjas särskilt. Formerna för detta ska även anpassas utifrån deras förutsättningar.

Kontakt

Kommunen ska i mån av tillgänglig kompetens tillgodose önskemål från enskild att kommunicera på ett nationellt minoritetsspråk. Kunskaper i ett sådant språk ska därför ses som meriterande när kommunen rekryterar personal.

Det ankommer på respektive nämnd och bolag att anställda medvetandegörs om de lagstadgade rättigheterna att använda minoritetsspråk. Det ankommer även på respektive förvaltning och bolag att känna till vilken eller vilka medarbetare som behärskar något av de nationella minoritetsspråken och verka för att språkkompetensen i kommunen tas tillvara.

Nationella minoriteters språk i förskola och skola

Barn- och utbildningsnämnden ska informera kommunens elever och deras vårdnadshavare om rätten till modersmålsundervisning på de nationella minoritetsspråken.

Barn- och utbildningsnämnden ska i förskoleverksamhet kartlägga eventuella behov av modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken, så att undervisningen i skolan kan planeras.

Barn- och utbildningsnämnden ska verka för att utveckla och tillgängliggöra undervisningen, exempelvis genom utökad distansundervisning, anpassade läromedel eller andra sätt, där även samverkan med andra skolhuvudmän kan vara ett alternativ.

Nationella minoriteter inom äldreomsorg

Äldreomsorgsnämnden ska erbjuda den som önskar möjlighet att få omsorgen tillgodosedd av personal som behärskar något av minoritetsspråken, om kommunen har tillgång till personal med sådan språkkunskap.

I det fall äldreomsorgsnämnden har tillgång till personal som är kunnig i språket ska den som ansöker om äldreomsorg informeras om möjligheterna att få omsorgen tillgodosedd av personal som kan aktuellt minoritetsspråk.

Äldreomsorgsnämnden ska vidare beakta de äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet.

Arrangemang och aktiviteter

Kultur- och fritidsnämnden ska vid planering av sin verksamhet möjliggöra för arrangemang och aktiviteter som sprider kunskap i kommunen om de nationella minoriteternas språk och kultur.

Kultur- och fritidsnämnden ska verka för bibliotek som inkluderande mötesplats för personer som talar något av de nationella minoritetsspråken. Exempel kan vara utställningar, sagostunder och teater eller annan barnkultur. Vidare är det viktigt att det finns litteratur på de nationella språken och även litteratur som behandlar de nationella minoriteternas kulturer.